

Ритмопластика як інноваційний метод роботи з дітьми із загальним недорозвитком мовлення

Дичок Т. П.

Виховання дітей з проблемами у розвитку мовлення на сьогоднішній день є актуальною проблемою. Стан психофізичного розвитку дитини – важливий фактор інтеграції її в суспільство, адекватної реакції на навколишнє середовище, оптимального розвитку комунікативної та когнітивної діяльності.

Основним завданням сучасних спецметодик є пошук інноваційних та ефективних засобів зміцнення здоров'я дітей, удосконалення розвитку рухової сфери дітей дошкільного віку на основі формування у них потреби в русі, правильної організації профілактики та оздоровлення, своєчасної корекції відхилень у мовленні.

Сучасні діти відчують "гострий дефіцит рухів", так як навіть дошкільнята більшу частину часу проводять у статичному положенні (за столами, телевізорами, комп'ютерами). Це викликає стомлення певних м'язових груп, що тягне за собою порушення постави, викривлення хребта, плоскостопість, затримку вікового розвитку основних фізичних якостей: швидкості, спритності, координації рухів.

Головним мотивом дітей в освоєнні та вдосконаленні рухового досвіду є інтерес. В педагогіці з давніх пір відомо, які величезні можливості для виховання душі та тіла закладені в синтезі музики і пластики. Це не тільки можливість для дитини добре провести час і виплеснути накопичену енергію, але й освоєння життєво необхідних умінь та навичок, закладка фундаменту майбутнього фізичного та психічного здоров'я, а також створення передумов свідомого ведення здорового способу життя[2].

Великий вплив на розвиток ритмічної гімнастики справила система Ф. Дельсарта, який намагався встановити певний взаємозв'язок між емоційними переживаннями людини – мімікою та її жестами. Робота

Ф. Дельсарта та її послідовників стали основою теорії виразного руху, послуживши фундаментом до створення такого із напрямів гімнастики як ритмопластика[2].

Багато дослідників (С. Міловський, І. Євтушенко, Е. Медведєва, Є. Мастюкова та ін) у своїх роботах показали, що заняття ритмопластикою мають велике значення для дітей з порушеннями. Це пов'язано з тим, що характерні для них особливості рухової і психічної сфери добре піддаються корекції специфічними засобами впливу на дитину[3].

Специфічною особливістю даної методики є органічний зв'язок мови рухів з мовою музики, співвіднесення пластичних засобів виразності з музичними. Музика задає не тільки темпові, ритмічні, динамічні характеристики рухів, але і може стати основою образного змісту. Це пов'язано з її природою: високою емоційністю, абстрактністю мови, що дозволяє широко тлумачити музичний образ. Вплив музики на розвиток уяви відбувається, насамперед, у процесі її сприйняття, якому притаманний творчий характер. У зв'язку з цим стає очевидним творчий характер даного виду діяльності.

Ритмопластика – це спеціальне комплексне заняття, на якому засобами музики і спеціальних рухових і корекційних вправ відбувається корекція і розвиток рухових та мовленнєвих функцій, поліпшуються якісні характеристики руху, розвиваються особистісні якості, саморегуляція поведінки. Ритмопластика – це пластичні рухи, які носять оздоровчий характер, вони виконуються під музику в спокійному повільному темпі, з максимальною амплітудою і розтягуванням м'язів[4].

Професор Крестовников у своїй книзі «Нариси про фізіологію фізичних вправ» писав, що рухи, чинені під музику, виконуються легше, дихальний апарат працює енергійніше, збільшується глибина дихання, підвищується поглинання кисню[3].

Методика навчання дошкільнят мови ритмопластичних рухів багато в чому залежить від вибору «одиниць» цієї мови, з якими передбачається

познайомити дітей. Необхідно підбирати досить прості, доступні рухи. Ці рухи склали певну систему виражальних засобів, що дозволяє створити різноманітні хореографічні композиції. Особливу увагу хочеться звернути на використання допоміжних, коригуючих вправ.

Головна мета ритмопластики – розвиток рухової активності дитини, корекція мовленнєвих недоліків, прищеплення основних навичок, необхідних для подальшої дорослого життя. Ритмопластика є однією із своєрідних форм активної терапії, засобом спеціально підібраних методів і методик, спрямованих на подолання недоліків мовлення, чіткості виконання рухів, збагачення пізнавальної і емоційно-вольової сфери дітей, засобами музично-ритмічної діяльності, побудованих на поєднанні рухів, музики і слова. Основними її цілями є профілактика, лікування і корекція наявних відхилень у розвитку дитини[1].

Отже, заняття ритмопластикою сприяють зміцненню у дітей м'язового корсета, формуванню правильного дихання, розвитку моторних функцій, вироблення правильної постави, ходи, грації рухів, що сприяє оздоровленню всього дитячого організму в цілому. На заняттях виховується здатність сприйняття музичних образів та уміння виразно рухатися у відповідності з заданим або придуманим образом. Це сприяє розвитку творчих здібностей дітей.

Список використаної літератури:

1. Буреніна А.І. «Ритмічна мозаїка» – Програма з ритміки для дітей. - 2 вид., випр. і допов. – СПб.:ЛОИРО, 2000.
2. Голіцина Н.С. «Нетрадиційні заняття фізкультурою в дошкільній освітній установі» – М.: вид-во Скрипторий 2003, 2005
3. Ефименко Н.Е. «Театр фізичного розвитку та оздоровлення». – М: вид-во «Лінка-Прес», 1999 р.
4. Малишева В. М. , Меренкова Л.Ф. «Корекційно-розвиваюче середовище для дітей дошкільного віку з порушеннями опорно-

рухового апарату» – М.: Шкільна преса, 2003.